

Izhaja trikrat na teden vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.



Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.



LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1910. AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Nesloga tlači

ŠTEV. (No.) 72.

CHICAGO, ILL., TOREK, 20. JUNIJA (TUESDAY, JUNE 20), 1922.

LETO (Vol) VIII.

O LOGIKI NAŠIH SOCIALISTOV.

(Za Edinost napisal A. Tomec.)

Johnstown, Pa. — Tu se je mudil zastopnik "Proletarca", agitiral je za ta list in rekel, da ta list zastopa socializem, kateri se bori izključno za delavske koristi, da njemu gre samo zato, da se izboljša delavski položaj, z vero in zasebnim prepričanjem pa, da nima nič opraviti. Zato pa mora biti za socializem vsak delavec, naj bo kakoršnega koli prepričanja, naj bo katolik, protestant, žid ali brezverec, saj je tudi socializem za vse delavce enako dober in potreben, ker nikogar ne zaničuje in pusti vsakemu svoje in spoštuje vsako prepričanje, kajti socializem skuša brez izjeme priboriti delavstvu boljše življenje, priti delavstvu do boljšega kruha, katerega si pa mora služiti vsak delavec enako, kajti vsak delavec ima želodec, za katerega mora brezpogojno skrbeti, ker želodec od vseh enako zahteva kruha in nikogar ne vpraša kake vere ali prepričanja je; on hoče svoje, z vero in prepričanjem pa on nima nič opraviti. Samo ob sebi je umevno, da kakor želodec nima nič opraviti z vero, ravno tako tudi nima skrb in delo za kruh, za želodec, nič opraviti s skrbjo in delom za vero. Kruh in vera, skrb in delo za kruh in vera, to so tako različne stvari, da so prav lahko ena brez druge, da si človek lahko skrbi in dela za kruh, ne da bi bil pri tem ne za vero, ne proti veri. Kajti vera je stvar srca, katera ne je in ne pije in si enako lahko veren ali neveren bodi sit ali lačen, rajši ti dobro ali hudo goši.

Da, ko bi "Proletarec" res zastopal tak socializem, potem bi pa socializem ne imel nasprotnikov med delavstvom samim; vsi delavci brez izjeme bi bili zanj. In kako mogočna delavska organizacija bi bila to! Kolike vspehe bi bili že davno lahko dosegli! Ne bilo bi se treba socializmu boriti proti drugemu, kakor proti brezvestnemu in krivičnemu kapitalizmu, imel bi potem samo enega nasprotnika, proti kateremu bi se mu bilo lahko boriti. Ne bilo bi se danes delavstvu tako težko boriti s kapitalizmom z različnimi pogostimi in največkrat brezuspešnimi štrajki; ne bilo bi mu treba trpeti tolike škode, prenašati toliko ogromnih žrtev — ker pa je socializem za kakoršnega propagira "Proletarec", nekaj vse drugačnega, zato se pa nobeden pameten človek ne more ogrevati za socializem, temveč mora biti odločno proti njemu, ker tak socializem ne le, da nikdar delavstvu ne bo koristil. Temveč mu še silno škoduje in je največja ovira v boju za delavske pravice.

Socializem je samo zato, da delavstvu meša pojme, da ga cepi, da seje med delavske vrste neslogo in medsebojno sovraštvo, radi katerega delavstvo nikdar zmagati ne more. Namen socializma je delati med delavstvom razdor, zmešnjavo, spravljati ubogo delavstvo v nesrečo, iz katere si gotovi ljudje kujejo dobičke. Kakor oni brezvestneži, ki ob času vojske obogatijo in naberejo milijone, žele, da bi bila vedno vojska, tako socialistični voditelji žele, da bi se delavstvu vedno godilo slabo, da bi se bilo delavstvu vedno treba boriti proti kapitalizmu in bi vedno potrebovalo voditeljev, kateri bi mastno plačevalo.

Da, delavstvo je socializmu samo molzna krava. Proti kapitalizmu je socializem samo toliko, kolikor mora biti za stran lepšega, da s tem prikrije — pri nezavednih seveda — svoj pravi namen!

Isti "Proletarec", ki pravi, da socializem ni proti veri, piše v štev. 765 med drugimi:

"... Zdi se mi, da naše ženstvo preveč duše spona verske zablode..."

Nadalje trdi:

"Za dobro vžgajanje otrok so potrebne dobro vzgojene matere. Ne tiste matere, ki se križajo in zatekajo k molitvam, ki samo trpe in garajo in vse prenašajo tiho, s ponižno udanostjo, ampak matere, ki razumejo boj, matere, ki se zavedajo, da bo bolje na svetu, kadar bodo prišli boljše vzgojeni namreč tako, da bodo spoštovali drug drugega in pomagali drug drugemu. Danes še nismo tako vzgojeni, oziroma večina ljudi še ne ve ničesar o taki vzgoji..."

Tako torej! One matere, ki se križajo in molijo, ki imajo vero, ki žive po Božjih in cerkvenih zapovedih, niso prav vzgojene in ne morejo svojih otrok prav vzgojiti. Samo one matere, ki ne molijo, ki nimajo nobene vere in obenem tudi nobene vesti, ki Božjim in cerkvenim zapovedim nasproti ravna, ki jim ni nič ne za greh ne za čednost, so dobro vzgojene in le take morejo dobre otroke vzgojiti in dati bodoči družbi dobro podlago.

Kajne, samo oni ljudje so slabi, ki imajo vero in dobri pa so samo oni, ki nimajo vere. Sleparki, goljufi, tatje, prešestniki, pijanci, morilci, lopovi in hudobneži so samo oni, ki imajo vero. Policija, žandarmerija in sodnije imajo opraviti samo z onimi, ki molijo, obiskujejo cerkev, prejemajo zakramente in sploh spolnujejo verske dolžnosti. Ječe so prenapolnjene samo z onimi, ki se ravna po Božjih zapovedih, zato, ker so pošteni in pravični, ker ne sleparijo, ne goljufajo, ne kradejo, ne ubijajo in sploh nobene lumparije ne naredijo. Oni pa, ki nimajo vere, so dobri, pošteni, pravični, čisti ljudje, da sami angelčki so, s temi pa nima opravlja policija, žandarmerija in ne sodnije, pa če prav so sleparji, goljufi, tatje, morilci itd., ti so pa kar prosti!

O, — saj vidimo — kako "izvrstni" in "dobri" ljudje so oni, ki nimajo vere in vero sovražijo in tudi dobro — vemo, s kom ima opraviti policija in sodnije.

(Konec prihodnjic.)

RAZNE NOVICE.

FRANCIJA PRIPRAVLJENA ZMANJŠATI VOJNI DOLG.

London, 19. junija. — Iz verodostojnih francoskih političnih krogov prihajajo vesti, da francoski državni pripravlja posebne načrte, za zmanjšanje vojnega dolga, ki ji ga mora plačati premagana Nemčija. Te načrte bo Francija predložila na prihodnji haški konferenci. V zameno pa bo zahtevala gotovih garancij od strani zaveznikov za obrambo njenega teritorija od strani nemcev. S tem, prerokujejo razni politični strokovnjaki, se bo odprlo glavno pot, po kateri bo stara Evropa možna priti na tir, ki vodi nazaj k predvojni normalnosti.

AMERIKANSKA GONJA PROTI LIKERJEM POVZROČA VESSELJE V ANGLEŠKIH KROGIH.

Zadnje čase se je v kongresu in senatu dvignilo mnogo prahu radi likerjev in drugih opojnih pijač, ki so jih imeli v zalogi razni dohajajoči parniki v ameriška pristanišča. Tako naprimer angleški in francoski parniki in drugi so servirali likerje, pivo in vino svojim potnikom. Našim ameriškim prohibicistom se zdi to seveda velik greh in vsled tega so napovedali vojsko, s katero skušajo priboriti postavo, ki bo zabranjevala dohod vsakega parnika, ki bi imel na krovu kako božjo kapljico, ki bi vsebovala več, kakor pol odstotka alkohola. Se jim li bo to posrečilo izvesti ali ne, še ni znano. Vendar v krogih angleških in francoskih parobrodskih družb pa vlada veliko veselje. Anglija si bo takoj zgradila posebno postajo v Kanadi poleg ameriške meje, kjer bodo vsi parniki, ki bodo namenjeni v ameriška pristanišča izložili likerje itd. Vsak parnik iz New Yorka in drugih ameriških pristanišč pa se bo zopet tam vstavil in se založil z dobro kapljico, tako da bodo lahko potniki na angleških parnikih žingali, kaj pa nam morejo, morejo... Vse to bo pa povzročilo, da bodo potniki ravno radi pijače vedno rajši potovali po tujih linijah, kakor domačih ameriških, kjer je prepovedana vsaka močnejša pijača.

DENARNA KRIZA NA POLJSKEM.

Paris, 19. junija. — Poljska je dospela na rob popolne bankrupcije. Dosedaj, dokler je pretela od strani Rusije nevarnost, da bi slednja podjarmila Poljsko in se združila z Nemčijo, so pariški bankirji zalagali poljsko državo. Sedaj pa, ko se je posojevanje ustavilo, preti poljski državi popolni državni bankerot.

LETO ŽELEZNIH KOBILIC.

V državi Wisconsin se pojavljajo v velikem številu železne kobilice. Pojav tako naglo narašča, da so farmarji v resnih skrbih, kako in s čem naj nastopijo proti tej golazni.

IZ DELAVSKIH KROGOV.

ŽELEZNIŠKI MAGNATJE HOČEJO NA UMETEN NAČIN RAZDELITI DELAVSKE VRSTE.

Predsednik Jewell združenih železniških unij je danes na konferenci Ameriške Delavske Federacije v Cincinnati, O., imel daljši govor, kjer je temeljito dokazoval, kaj je prav zaprav glavni namen železniških magnatov pri sedajšnjem znižanju plač železniškim delavcem. Med drugimi je čejal: "Napovedano znižanje plač po železniških magnatih, je ustrojeno tako premišljeno in umetno, da navadno delavstvo tega ni vidi. V glavnem je namen železniških magnatov, da se razdeli edinstvo železniških delavcev na dva dela. Kakor hitro bi to dosegli je njihova zmaga gotova stvar. Tako n. pr. je napovedano znižanje za delo gotove delavce, kot navadne težake in razne delavce po kurilnicah itd. Dočim se plač strojevodnikov niso dotaknili sedaj, ker s tem hočejo imeti pri njih zavarovan svoj hrbet. S temi bodo obracunali pozneje, ko bodo zopet pomirili duhove prvih. Žato, ako ne bodo sedaj strojevodniki in kurjači stali rama ob rami z navadnimi delavci po kurilnicah in drugod, je železniško delavstvo razdeljeno in tudi že premagano."

Iz navedenih besedi predsednika Jewell-a je razvidno, da železniški magnatje so temeljito pripravljene izvršiti svoj načrt. Le skrajna previdnost vseh železniških unij vseh strok zna, izmanevrirati nakano magnatov. S tem, da zagovarjamo in sočustvujemo z železničarji, ne mislimo namreč, da smo zato, da se ne bi svet nikdar povrnil nazaj k normalnosti. Ne nismo, ampak, ako gremo nazaj k normalnosti, naj se to izvrši na enakopravni podlagi in soglasno v skladu zasluzka delavcev in dohodkov, ki jih prejemajo lastniki železnice. Razumemo in soglašamo, da čimpreje bomo dospeli nazaj v teritorij normalnosti, tem preje bo prišla v našo sredo boljša doba, toda odločno pa smo in mora tudi biti vsak pravicoljubni človek proti temu, da bi se povrat v normalnosti izvršil samo na račun trpina ubogega delavca. Pravica naj vlada vsepovsod!

ČRNEC ZABODEL SOPOTNIKA

Neki Henry C. Blane lekar po poklicu, je večeraj na poulični železnici radi velikega drenja po neprevidnosti stopil na nogo nekemu črncu, kateri je to vzel za tako razaljivo, da je potegnil iz žepa nož in zabodel Blana v prsa. Črnc je planil s kare in utekel brez sledu.

LAKOTA NA RUSKEM.

London, 16. junija. — Glasom poročil iz Moskve ogroža lakota baje nad 40. milijonov ruskega prebivalstva. Velika panika vlada po celi Rusiji. Takojšnja pomoč je nujna.

IZ JUGOSLAVIJE.

Kralj odklanja poročna darila pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja. Iz Belgrada nam poročajo, da je kralj odklonil podaritev Windischgraetzove vile na Bledu, ki jo bo kralj sam kupil. Glasilo g. pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja, oziroma pokrajinske vlade, "Slov. Narod", danes sam potrjuje to vest in objavlja sklep ministrskega sveta, o katerem smo mi poročali, "Slov. Narod" ga je pa hotel zatajiti. Ta sklep se glasi: 1. Vsa poročila o darilih naj se pošiljajo izključno upravi kraljevega dvora (torej ne pokr. namestniku), od koder se edino lahko dobe vsa potrebna navodila (torej ne od g. pokr. namestnika.) 2. Darila so lahko ali a) narodnega, zgodovinskega ali narodopisnega značaja; ali b) prispevki za splošno-koristne ustanove ali fundacije istega značaja. Ako se želi tem ustanovam dati ime Nj. Veličanstva kralja ali Njegove zaročenke, se mora izposlovati odobrenje uprave kraljevega dvora (ne Iv. Hribarja), ki bo to željo predložila Nj. Vel. kralju (ne Iv. Hribarju). Izjeme so dovoljene samo po predhodnem pristanku uprave kraljevega dvora (ne pa Hribarjeve uprave). Hribarjevo glasilo dostavlja, da se bo za Windischraetzovo vilo nabrani denar porabil v sporazumu z upravo kraljevega dvora in z ministrskim svetom v kak narodni namen. — Mi pa dostavljamo: 1. Narodnoobrambni denar naj se vrne ustanovi, oziroma organizaciji, ki ji je bil odvzet, 2. Ostali nabrani (ne vzeti) denar naj dobi na razpolago v nacionalne namene kdorkoli, samo g. pokrajinski namestnik Ivan Hribar ne. Od teh zahtev ne bomo odnehali. Nacionalna obramba nam je preserna stvar, da bi dovolili z narodnoobrambnim denarjem še enkrat tako samoljubno šariti, kakor se je to zgodilo enkrat.

"Škandal g. Hribarja". Pod tem naslovom objavlja "Beogradski Dnevnik" z dne 23. maja: Iz Ljubljane nam pišejo, da se tam mnogo govori in da tudi "klerikalni" listi pišejo o tem, kako je namestnik g. Hribar napravil dvoru še eno novo blamažo. Stvar je sledeča: Ko je bil Nj. Vel. kralj decembra meseca p. l. na lovu na divje koze v kamniških planinah v Sloveniji, so najeli na kraljev račun okoli 26 kmečkih konj za službeno in gonjače. Ko je po končanem lovu hotel adjutant Nj. Vel. kralja voznike izplačati, je pristopil g. Hribar in rekel, da je že vse v redu in da dvoru ni treba nič plačati. Vozniki pa niso bili plačani niti prej niti sedaj. Kmetje so se nekoliko obrnili na g. Hribarja, hodili so od pisarne do pisarne, a nihče jim ni plačal. Sedaj pa se govori po vaseh v Sloveniji, kako je dvor ostal dolžan in da bodo kmetje tožili. Tako se zaradi nesposobnosti človeka, ki že zdavnaj več ne spada na me-

(Nadaljevanje na 4. strani.)

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Telephone: Canal 98.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Odgovor na odgovor Dr. Kern-a.

(Dalje.)

b) O dopustnosti porodne kontrole je ljudstvo splošno prepričano, ker jo splošno prakticira.

Tako trdite Vi, gospod doktor. A trditev še ni nikak dokaz, tudi trditev drugačne kapacitete, kot ste Vi, ne. Sigurno se je neomalthuzianska praksa silno razpasla, posebno mej takozvanimi boljšimi in delavskimi sloji po mestih ter industrijskih krajih. A ti vendar ne reprezentirajo splošnosti, ki je potrebna za common sense. Imajo premočno opozicijo v podeželskem ljudstvu, ki je v tem oziru v celoti še zdravo. In to ljudstvo je pred vsem jedro naroda in termometer njegove morale, ne pa vedno bolj degenerirana gospođa in tista delavska masa, ki maršira pod rdečo zastavo. Sicer pa ni res, da bi bila kontrola porodov po mestih tako splošno v navadi, kakor se Vam zdi. Tudi po mestih in industrijskih krajih so še poštene zakonski, ki se ne boje obilega blagoslova božjega, četudi je delovna moč njih edini kapital. Da bi bil ravno Cleveland, to rišče Vašega zdravniškega delovanja, taka Sodoma, ne verjamem, temveč menim, da se Vam bo pošteno clevelandsko ljudstvo za to čast primerno zahvalilo.

Pa recimo še to, da je kontrola porodov res splošna. Menite, da ste Vi v tem slučaju, ki pa v resnici ni dan, upravičeni, iz njega kapital delati za svoje trditve? Nikakor ne! Ko bi bila kontrola porodov tudi matematično splošna, to je do zadnjega zakonskega para, bi a priori še ničesar ne sledilo v Vaš prilog. Kajti materialna splošnost, ni eo ipso formalna. Po domače povedano, če ljudstvo kako reč splošno prakticira, s tem še zdaleka ni rečeno, da je o dopustnosti svoje prakse tudi prepričano. Dokler pa o dopustnosti svoje prakse ni splošno prepričano, toliko časa tudi matematično splošna praksa sama ni vox Dei, glas božji, ampak vox satanae, glas satanov. Glas božji je v tem slučaju vest, ki človeku očita, da je njegova praksa v nasprotju z naravno-božjo postavo. Ko bi sama materialna splošnost prakse zadostovala bi Vi upravičeno lahko trdili, da je greh delati v skladu z naravno-božjo postavo, da je glas božji. Greh se nedvomno bolj splošno prakticira, kot kontrola porodov, on je skoraj bi rekel nekaj matematično splošnega. Torej po Vašem glas božji, še bolj glasan in razločen, kot glede kontrole porodov. Po mojem ne in sicer zato ne, ker manjka formalne splošnosti, manjka prepričanja, da je greh delati nekaj dobrega. Pač pa obstoja splošno prepričanje, da je greh delati nekaj slabega, proti naravno-božji postavi. In to je glas božji. Iz tega menda tudi Vi vidite, da je formalna splošnost prakse, splošnost prepričanja o njeni dopustnosti, merodajna, ne pa materialna splošnost prakse, pa bodi tudi matematična, brez katerekoli izjeme.

Če bi tedaj Vi hoteli iz splošne prakse kontrole porodov kak kapital zase delati, bi morali pred vsem dokazati, da je kontrola porodov formalno splošna, da so zakonski prepričani o njeni dopustnosti. Tega pa Vi sploh ne morete dokazati, kajti tisti, ki se v tej zadevi na vas zóravnik obrčajo za pomoč, hočejo vedeti le, kako preprečiti koncepcijo, ali se koncepiranega znebiti. Je-li je to dovoljeno ali ne, za to vas malokedo, ali nihče ne vpraša. A če vas ne vpraša, ne smete misliti, da se mu to vprašanje ne poraja v duši. O tem bi vam dušni zdravniki lahko zapeli pesem, seveda brez imen, ki bi vam tako temeljito zavezala jezik, o formalni splošnosti neomalthuzianizma, da bi ga nikoli več ne upali stegniti. Pa ko bi Vi tudi mogli dokazati formalno splošnost, splošno prepričanje o čopustnosti porodne kontrole, bi bila bitka za Vas zgubljena. Kajti s tem bi le dokazali, da je ljudska vest glede tega popolnoma in splošno otopelja, nikakor pa ne, da je kontrola porodov v skladu z naravno-božjo postavo, glas božji. Sicer si je pa tako splošno otopelost vesti, ki jo je kedaj razsvetljevala luč vere in krščanske etike, skoraj nemogoče misliti. Pri posameznem je pač mogoče, da ga navidezno tehtni vzroki glede tega za nekaj časa zazibljejo v sigurnost, da prav dela. Trajno prepričanje o čopustnosti neomalthuzianske prakse, je pa tudi pri posameznih, če že ne izključeno, pa gotovo zadolženo (ignorantia vincibilis), ki jih ne opravičuje. Iz tega sledi, da ne le Vam, temveč sploh nobenemu ni mogoče dokazati formalne splošnosti, splošnega prepričanja o dopustnosti porodne kontrole. In ko bi jo mogel dokazati, bi s tem ne dokazal, da je v skladu z naravno-božjo postavo, da je glas božji, ampak bi le dokazal da je to ljudstvo moralno tako propadlo, da je zrelo za grob, ki bi si ga s tem itak samo izkopalo.

c) Tedaj je kontrola porodov v skladu z naravno-božjo postavo.

To je formalno pravilen zaključek iz postavljenih premis. Da je stvarno nevzdržljiv je, tako mislim, iz povedanega zadosti jasno. Ako ni res, da je tisto v skladu z naravno-božjo postavo, kar ljudstvo splošno prakticira, ako ni res, da je ljudstvo splošno prepričano o skladnosti porodne kontrole z naravno-božjo postavo, in da ni res, sem ljudem zdrave pameti dokazal, potem ne more biti res, da je kontrola porodov v skladu z naravno-božjo postavo, glas božji. Res pa je, kakor sem v začetku rekel, da je temelj, ki ste ga Vi, gospod doktor položili neomalthuzianizmu, ter ga smatrali za granitno skalo, v resnici le sipa, sviz, ki se melje pod nogami. S tem, da sem Vam to dokazal, je moje delo v bistvu izvršeno. Zakaj če se razruši temelj, se sesuje tudi tisto, kar je na njem pozicanega. Kljub temu pa hočem prerešeti še Vaše postranske dokaze, tim bolj, ker bo njih zavračanju ljudstvo malo lažje sledilo. (Dalje.)

Rev. Hugo Bren, O. F. M.

Za govornika je glavna stvar, da srečno skonča in se vsede.

* * *

Povej stare resnice v novi obliki in med ljudi bodo šle, kakor "original."

* * *

Pokriti hinavski prijatelji, so hujši in veliko slabši, kakor poznani odkriti sovražniki.

* * *

Vsakikrat ko si mož dopusti srečo napovedovati, jo ob istem času tuči gotovi del izgubi.

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

Steelton, Pa. — Kako verni so še Steeltonski Slovenci se je pokazalo v nedeljo, 11. junija, ko so bili pri prvi sv. maši. Prva sv. maša je bila ob pol 9. uri (peta), katero je daroval naš č. g. župnik Rev. Gladek. Pri tej sv. maši je pristopilo prvokrat k mizi Gospođovi 65. otrok in prejelo prvokrat Gospoda Zveličarja v svoje srce. Že dolgo pred pol deveto uro so zvonovi pritrkavali in veselo vabili verne Slovence v cerkev. Kmalu zatem se je pričela naša farna cerkev polniti z vernim občinstvom in napolnila se je do zadnjega kotička, da še vsi niso mogli v cerkev.

Popoldne isti dan pa smo imeli drugo veliko cerkveno slavnost sveto Birno, kateri zakrament je prejelo 136. otrok in tudi pri tej slavnosti je bila cerkev natlačena do zadnjega kotička z tukajšnjimi verniki, ki so prihiteli pogledat to redko slovesnost pri kateri so njih malčki sprejeli zakrament sv. Birne. Birno je delil Rt. Rev. Philip R. Mc Devitt škof Harrisburgške škofije ob azistenci številne duhovščine. Društvo Najsv. Imena je naredilo ob tej priliki prevz. škofu špalir, ko je šel iz župnišča v cerkev. Več, kakor tisoč ljudi drugih narodnosti in ver je stalo pred cerkvijo, in so gledali procesijo nedolžnih otrok, ki so se pomikali kakor angeljska procesija v cerkev, da jih je tamkaj mati Katoliška Cerkev še bolj potrdila v svoji veri. Da, smelo trdimo, da naša naselebnina ne pomni še tako velikanske vôlezbe, niti ne takega slavilja, ki bi triumfiralo z večjo slovesnostjo, kakor pa je na ta dan. Ta dan bo ostal zapisan z večnim spominom z zlatimi črkami v zgodovini naše župnije sv. Petra.

Da pa je naša zadnja slavnost dosegla višek vseh dosedajnih slavnosti, gre pa v prvi vrsti zahvala našemu naudušenemu č. g. Fatru Gladeku, ki se v resnici toliko trudijo, za napredek župnije in slov. naroda v tej naselebnini. Zatem smo pa dolžni zahvale našim marljivim šolskim sestram, za njih trud, ki so tako krasno izvežbali našo dečo, za to slavnost, za prvo sv. Obhajilo in sv. Birno.

Nihče bi ne mogel tega pomenljivega dne naslikati lepše, kakor so to storili naš Father Gladek v svojem govoru pri prvi sv. maši. V krasnih zbranih besedah so slikali pomen tega dne prvo obhajencem. Menda ni bilo očesa, ki bi ne solzilo med krasno pridigo, ko je č. Father nauduševal mlade Kristusove vbojake za sveto vero in jim razlagal njen pomen.

Popoldan pri sv. Birmi, pa je imel krasen in nauduševalni govor prevz. škof, ki je tudi v jedratih in jako pomenljivih besedah slikal pomen sv. Birne, potom katere takorekoč katoličan še le postane pravi Kristusov vojak.

Tisti dan smo imeli tudi sprejem novih članov v društvo Najsvetejšega Imena, h kateremu je pristopilo devet novih članov. Upamo, da v kratkem, bo vsak fant in mož član tega krasnega društva.

— Umril je rojak John Matjašič iz Rakovice pri Metliki. Bil je 36. let star. Pokojni je bolehal že dalj časa, dokler ga ni kruta bolezen izročila smrti. Pokopan je bil s peto črno sv. mašo, katero je opravil za pokojnim Rev. Father Gladek. Zapuščča 8. otrok izmed kateri je najmlajši star 2. leti in najstari 18. let. Pred nekaj meseci je umrla ravno njemu 17. letna hčer vsled jetike. Pokojna dekle je bila zelo priljubljeno in marljivo dekle. Oba sta pokopana na Calvary pokopališču v Harrisburgu. Hudo prizadeti Matjašičevi družini naše globoko sožalje! Pokojnima pa mir in pokoj in sveti jima naj večna luč!

Obiskal nas je med potjo v staro domovino Rev. Ažbe iz Waukegana,

Ill. Rev. Ažbe, kakor znano je bil župnik naše fare 13. let, dokler ni vzel v svojo pastirsko oskrbo naše župnije naš sedajni marljivi in naudušeni Rev. Father Gladek, ki je zelo priljubljen med svojimi farani v naši župnji.

Steeltonski Amer. Slovenec.

Pueblo, Colo. — V cerkvi Marije Pomagaj smo imeli od 15. do 21. maja sv. misijon, katerega so vodili preč. g. Dr. Srečko Zamjen, salezianec iz Ljubljane. Pri tem so dobri Puebljanje za njih mladinske domove darovali \$572.31.

Preč. g. misijonar je nam marsikaj zanimivega povedal o stari domovini, kako je bilo tam med vojno. Kar, se tiče sv. misijona, se je isti završil z velikim vspehom. Preč. g. je imel vsaki dan po 3. dolge govore in zadnji dan jih je imel celo pet. Zato smo Puebljanje dolžni g. misijonarju iskrene zahvale za njih trud, ki so ga imeli z nami o priliki začnjega sv. misijona v naši župnji. Dal Bog, da bi tukajšni Slovenci vsi tisti, ki so se zopet vrnili v naročje matere Cerkve ne bili samo poslušalci krasnih naukov misijonarjevih, ampak tudi vneti posnemalci dobrih naukov, ki jih je g. misijonar nasejal v naša srca.

Velezanimiv je bil sklep sv. misijona. Cerkev je bila natlačena do zadnjega kotička in preč. misijonar se je poslavljajal od nas s prisrčno zahvalo za vse, kar so puebljski rojaki storili dobrega za osirotele mladino v stari domovini. Da, sv. misijon in spomin na te zveličavne dneve bo ostal za vedno v srcih tukajšnjih rojalov. Dal Bog, da bi prelepi nauki ostali za vedno priraščeni v naši srcih, ki smo jih slišali med časom sv. misijona.

Pozdravljam vse naročnike in čitatele katoliških listov, Vam pa g. urednik želim obilo vspeha pri vašem trudapolnem delu.

J. M.

Sheboygan, Wis. — Delavske razmere v naši naselebnini so približno jednake razmeram po drugih naselebninah. Razlikujejo se le v tem, da pri nas delamo vsaki dan in da tu ni brezposelnih, zaslužek pa je tak, da se le s težavo preživimo, posebno delavec z večjo družino.

Dnevno vidimo v listih Laborer Wanted at 45c a hour. Taka plača nikakor ne odgovarja današnji draginji, vrhu tega pa je delo iz tako olačo zelo naporno. Tako plačo dajo le pri gradnji cest in raznih stavb, dočim so plače po tukajšnjih tovarnah od 25 do 40c na uro, kedor prejema plačo 40c na uro, ta se šteje že srečnim.

Druga leta dokler nam vodni apostoli še niso prepovedali pristnega ječmenovega soka, je bilo v naši naselebnini vedno vse polno zabav. Vsa društva so prirejela veselice in zabave v poletnem času tako, da se kar

izvrstili niso mogla, sedaj pa je vse mirno in klaverno in človek ne ve, kaj bi počel samega dolgega časa v prostih urah.

Dne 2. julija namerava prirediti tukajšni odbor veliki letni farni piknik, v korist naše cerkve. Zabava obeta biti obilna na ta dan, ker odbor se že pridno pripravlja za to prireditvev. Vsled tega prosimo vsa društva in druge rojake, da na ta dan ne priredijo nikakih zabav, ker mi priredimo nekaj sličniga le enkrat v letu.

H. Svetlin, tajnik.

New York, N. Y. — Pred odhodom v staro domovino pozdravljam vse prijatelje in znance v Chicagi, posebno tiste, kateri so nas prišli obiskati predno smo šli iz Chicage. Pozdravljamo družino Piber, družino Kovačić, družino Osterman, prijatelja John Eržena, Georgea Golja, Heleno Lavtan in posebno pa družino Umek, družino Primožič, družino Horžen, družino Ahčan ter Uršulo Križišnik, Math in Mike Koker, družino Oblak in Lavričeva družino in posebno pa družino Stare. Prizrčna hvala še posebej Mr. Oblaku, ki je nas zapeljal na postajo v Chicagi s svojim avtomobilom.

Obenem se najlepše zahvaljujem tudi tvrdki Zakrajšek in Češark, za izbornu postrežbo in sprejem, ko smo dospeli v New York. Ta tvrdka je v resnici najpripravnejša za potovanje v staro domovino in tudi najbolj skrbna za potnike, ki dospo v New York. Zato jo tudi prav iz srca in iz lastne skušnje priporočamo vsem, ki se nameravajo podati v stari kraj v bližni bodočnosti.

H koncu mojega skromnega dopisa še enkrat najprisrčneje pozdravljam vse chicaške rojake in jim želim obilnega vspeha pri zidanju nove šole, za katero se s svojim č. g. župnikom toliko trudijo. Vam urednik Edinosti pa želim obilo Božjega blagoslova in vspeha, da bi že skoraj dobili toliko novih naročnikov na Vaš krasni list, katerega zvest naročnik sem bil ves moj čas, da bi skoraj pričel izhajati dnevno. Ker sem jaz vse treh Vaših listov naročnikom zato upam, da mi boste tiste tudi pošiljali v staro domovino.

Vsem skupaj še en pozdrav!
Družina Frank Roblek.

Walley, Wash. — Iz naše nasebine je le redkokdaj kje v kakem listu kak dopis. Ne vem ali vsi spe spanje pravičnega ali se nobenemu pe ljubi pisati dopisov in poročati iz naše nasebine. Z delavskimi razmerami se ne moremo posebno hvalliti, kakor se tudi po drugih naselebninah ne morejo, kakor se vidi iz raznih dopisov iz raznih nasebin. Sicer bogatini kapitalisti že vedno gledajo, da delavcu iz njihovih miz ne pade prevelika skorja.

Pred kratkim se je zopet oglasila v naši nasebnini bela smrt in nam ugrabila uglednega rojaka Antona Justina. Umril je dne 30. maja ob 5. uri popoldne. Pogreb se je vršil 1. junija s črno sv. mašo katero je daroval Father Rev. Moffat. K zahvali (Nadaljevanje na 3. strani.)

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer od izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslavanskim kronam:		Italijanskim liram:	
500 kron\$ 2.10	50 lir\$ 3.35
1000 kron 4.15	100 lir 6.25
5000 kron 20.00	500 lir 29.00
10000 kron 39.00	1000 lir 57.00

Za pošiljatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"
1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

V NEDELJO POPOLDNE.

TEDENSKI KOLEDAR.

25. Nedelja. — Viljem, op., Pro-sper, škof.
 26. Ponedeljek. — Janez in Pavel, muč.
 27. Torek. — Ladislav, škof.
 28. Sreda. — Leon II., papež.
 29. Četrtek. — Peter in Pavel, apo-stola.
 30. Petek. — Spomin sv. Pavla, a-postola.
 Julij:
 1. Sobota. Presv. Kri Jezusova.

ČETRTE BOŽJA ZAPOVED: DOLŽNOSTI OTROK.

“Spoštuj svojega očeta in svojo mater, da boš dolgo živel na zemlji.” Ta zapoved je prva zapoved na drugi kameniti plošči; prve tri zapovedi se nanašajo na dolžnosti proti Bogu, drugih sedem na dolžnosti, ki jih imamo proti našemu bližnjemu. Med temi pa, ki jih moramo smatrati naše bližnje, so v prvi vrsti naši stariši.

Poz izrazom “oče” in “mati” nam ni razumeti samo naših telesnih starišev, ampak vse naše predstojnike, duhovne in svetne.

Besede “da boš dolgo živel na zemlji” vsebujejo obljubo dolgega, srečnega življenja tu na svetu, kateremu bo potem sledila večna sreča. Ta obljuba se pogosto izpolnjuje na tem svetu, dasi ne vedno, ker Bog vzame pogosto k sebi otroke v njihovi zgodnji mladosti, da jih svet ne pokonča in zapelje. Prejmejo pa ti otroci plačilo v nebesih. Ni li to velika tolažba za stariše, katerim umro otroci v zgodnji mladosti?

Na vsak način pa blagoslovja Bog, ali že na tem svetu, gotovo pa v večnosti, otroško pokorščino. Nasprotno pa zadene otroke, ki svojih starišev ne spoštujejo, kazen pogosto že na tem svetu, gotovo pa ne bodo ušli kazni v večnosti. Kot svarilen zgled nam je dal Bog Absaloma v Stari Zavezi.

Ker četrta zapoved ukazuje otrokom spoštovati stariše in podložnim svoje predpostavljene, sledi iz tega, da morajo biti stariši in predstojniki tega spoštovanja vredni, to je, da si ga morajo zaslužiti z izpolnjevanjem svojih dolžnosti napram otrokom in svojim podložnim.

Dolžnosti, ki jih nalaga četrta zapoved, so trojne: (1) dolžnosti starišev, (2) dolžnosti otrok in (3) medsebojne dolžnosti med predstojniki in podložnimi.

Daj Bog, da bi se četrta zapoved povsod vestno izpolnjevala! Kak red, kak sladak mir bi vladal v družinah in med svetom! Otroci, ljubite svoje stariše; in vi stariši, ljubite svoje otroke v Gospodu, s tem, da jih boste krščansko vzgojili.

Rekel sem, da je dolžnost te zapovedi takozvana otroška pokorščina, ki obsega ljubezen, spoštovanje, pokorščino, pomoč in podporo, katero so otroci dolžni svojim starišem.

Ko bi vas, otroci, vprašal, kaj je vaša dolžnost do starišev, bi mi vi vsi takoj odgovorili: “Mi jih moramo ljubiti, spoštovati, ubogati in jim pomagati v njihovih potrebah.”

1.—Ljubiti stariše pomenja, da jih moramo imeti radi, ne glede na to, kaj so; imeti jih moramo radi celo

HIŠA NA PRODAJ!

Zidana za dve družine, zraven rodovitne zemlje 36. johov, s kozolcem topler-jem in dva hleva zidana s skednjem. Je pripravna kmetija z vsem, kar potrebuje kmetovalec. Lepa prilika za Slovenca, ki se želi še povrniti v staro domovino. Domačija se nahaja na Dolenjskem blizu Zatične. Proda se za ugodno ceno vse skupaj ali pa posamezno. Za vse se obrnite na naslov:

Mr. Joe Mehle,
 222 W. Maple St., Chisholm, Minn.

njihovo življenje resnično in hvaležno, skrbeti za to, da jim ustrezemo v vseh stvareh. Ta otroška ljubezen ne pozna nikake izjeme; če so naši stariši revni in bolehn, toliko bolj in moramo ljubiti; če imajo svoje napake, svoje posebnosti, stariše moramo vseeno ljubiti.

Slične obveznosti, dasi ne tako stroge, obstoje glede ljubezni med brati in sestrami.

2.—Spoštovanje. Spoštovati moramo svoje stariše na znotraj in na zvenaj; pomisliti moramo, da so božji namestniki; kot takim jim treba skazovati naše spoštovanje, v govoru z njimi moramo biti ljubeznjivi, če nas grajajo, moramo tako grajanje in svarjenje, ako smo je zaslužili, pokorno sprejeti; če opazimo na njih kake napake ali slabosti, moramo te napake potrpežljivo prenašati in jih zakrivati.

3.—Pokorščina. Ubogati stariše je, da storimo to, kar nam ukažejo; ubogati jih moramo z veseljem in brez obotavljanja, kakor bi ubogali Boga samega, ako bi nam kaj ukazal. Naša sv. vera nas uči, da imajo naši stariši in naši predstojniki vso oblast od Boga, in če smo pokorni starišem in predstojnikom v vseh pravičnih in poštenih stvareh, poslušni smo Bogu.

Otroci morajo biti pokorni svojim starišem v vseh stvareh, ki ne nasprotujejo Božjim zapovedim; posebno pa, kakor pravi sv. Tomaž Akvinski, v vsem, kar se tiče njihove vzgoje, izobrazbe njihovega nramnega značaja, v vsem kar se tiče domačega reda v družini.

4.—Pomoč. Otroci morajo pomagati svojim starišem v vseh njihovih potrebah, telesnih in duševnih, posebno na njihova stara leta, v njihovi boleznih in posebno na smrtni postelji. Posebno pa morajo skrbeti otroci, da stariši ne bodo umrli brez sv. zakramentov. Bila bi res grda nehvaležnost, če ne bi poklicali pravočasno duhovna, ki bi jih pripravil za pot v večnost. Moliti moramo za stariše, dokler so pri življenju, moliti za nje po njihovi smrti in vestno izpolniti njihove poslednje želje.

Kako srečna je krščanska družina, kjer vlada otroška ljubezen in pokorščina! Prava podoba je neba, kjer ljubijo angeli svojega Boga in izpolnjujejo njegovo sveto voljo! Prava podoba je Nazareta, kjer so živel Jezus, Marija in Jožef kljub vsemu svojemu ubožstvu v največji sreči in zadovoljnosti in skrbeli samo, da bodo dopadli svojemu nebeskemu Očetu. Ravno tako srečni so stariši, ki posnemajo Marijo in Jožefa in otroci, ki posnemajo Jezusa.

Prijatelji, imejmo vedno pred očmi Jezusa Kristusa, ta popolen zgled otroške pokorščine in sinovske ljubezni, ki celo v svojih mukah na križu ni pozabil svoje Matere: “Sin! Glej Tvoja mati!” Ljubimo svoje stariše za časa njihovega življenja, ljubimo jih, ko bodo umirali, ljubimo in ne pozabimo jih, ko bodo že v večnosti. Bog nam potem gotovo ne bo odrekel svojega blagoslova.

PRODA SE 2. LOTE

na lepem kraju, na “business ulici” na Lake St. Proda se jih po jako zmerni ceni. Ako bi katerega rojaka veselilo kupiti eno ali pa obe lote se naj obrne za pojasnila na sledeči naslov:

Mr. Frank Globočnik,
 309 Central ave., Chisholm, Minn.

Michael Železnikar JAVNI NOTAR V URADU “EDINOSTI”.

Izdeluje vsa NOTARSKA DELA kakor “affidavite”, pooblastila, kupne pogodbe za tu in stari kraj.

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

IZ SLOVENSkih NASELBin

(Nadaljevanje 2. strani.)

njemu počitku ga je spremilo društvo Sv. Imena, katerega član je bil dolgo vrsto let. Pokojni je rodom Gorenjc doma iz fare Zagorje, vas Grabče pri Bledu. V Ameriki je bil okoli 40. let. Žaljuoč družini Justinovi izražamo globo sožalje! Pokojnemu Antonu pa mir in pokoj!

Pozdrav vsem rojakom širom Amerike!
 Naročnik Edinosti.

Cleveland, O. — Menda ne boste hudi g. urednik, ako je že zopet pred vami dopis iz Clevelanda, O. Če pa boste, pa prej pomislite, da naša naselebina ni navadna kranjska vas, ampak slovenska metropola v Ameriki, ki bo kmalu ako že ni prekosilo celo belo Ljubljano dolgo vas. Zato pa je tudi v naši dolgi vasi vedno kaj novega med Slovenci. O delavskih razmerah to pot ne bom pisal, ker so take, da se nad njimi vse jezi. Jezo povečavati pa ni moj namen, zato bom o tem to pot molčal.

Sedaj v teh vročih poletnih dnevih, se človeku skoro vsako noč sanja, —ko žejen požira “suhe” sline, o nekdanjem “blaženem ječmenovčku.” In ko se prebudi ves jezen zamrmra, “da bi jih škrat pocitral,” ko so šli ti sovražniki mokrote odvzeti nam sladki ječmenovček. Sedaj, ko ni ne vina, ne poštenega piva, si Kranjc v resnici v tej novi domovini še pošteno svoje duše ne more privezati, ko pride ves utrujen od naporega tovarniškega dela domov. Pa kaj se bomo jezili, ko pa nič ne pomaga. Suhači imajo v tem oziru trše srce, kakor kamen. Mi lahko jačikujemo za ječmenovcem, — a njega pa od nikoder ni . . . !

Kje se pa skriva znani “Nace izpod Klanca”? Najbrže se tudi kje bošteni jezi in protestira proti Volsteadovemu 18. amendmentu. Če pa to zadnje ne bo, pa morebiti dečko kuje kake načrte. No, pa kaj mu bom vest izpraševal. Nace že ve kaj dela — ampak če dela kake načrte, naj me ne pozabi povabiti — kadar bo svoje načrte izpeljal . . .

Naš Francelj se tudi nekaj jezi, da so tovarnarji pričeli izdelavati premočno usnje. No, to mu rad priznam, pred letom sem kupil pri njem par močnih črevljev in kakor kaže jih bom nosil še eno leto. Francelju zato vsa čast!

Naš Janez iz 60-desetega se je pa zadnje čase mnogo izpremenil. Zadnjič sem ga srečal na cesti sv. Klare in me še pogledal ni. Kaj sem ti naredil Janez? Nič, nič, mi pošepeče. Zakaj se pa tako kisló držiš? “To je moja stvar, ki ti jo ne povem, pojdi raje z mano pa pustiva to.” Res, krenil sem za njim in obiskala sva njegovega in mojega prijatelja, ki ga oba rada imava, ako sva v njegovi bližini. Potem pa se je nama jezik pošteno razvozljal, da sva govorila že tako na glas, da so morali nekdo drugi, ki imajo glavno besedo pri Janezovih poseci vmes in zaključiti našino debato, ki je segala globoko v pomen 18. amendmenta. Da sva z Janezom temeljito dokazala eden drugemu, da je ta zakon popolnoma krivičen vsaj nama, mi lahko vsak vrjame, kdor hoče. Še natančneje bomo to vprašanje obdelala z Janezom pa prihodnjič.

Končujem in vse lušne ljudi v clevelandski dolgi vasi prijazno pozdravljam do zopetnega svidenja pod “lipco domačo” . . .

“Fantič iz dolge vasi.”

KRASEN VSPEH.

Prolet. piše: “Sedemnajst let vbija Proletarec slovenskemu delavstvu v glavo socijalistične nauke. Poleg tega je na stotine drugih, ki vrše enak posel. Imamo na tisoče agitatorjev, številne knjige in brošure, ljudje pa še zelo malo vedo o socijalizmu!”

Častitamo Proletarcu na tem krasnem vspehu!

Vendar pa vprašamo samo urednika Mr. Fr. Zajca, ali pa ON ve, kaj je socijalizem? Toliko ve o njem, ko zajc o bobnu. In enako vprašajte vse učene rdečkarje, pa enako ne bodo vedeli.

“Delavska Slovenija” v Milwaukee je rdeča kakor purman. Pa kaj je nji socijalizem? Popolnoma nekaj drugega kakor “Proletarcu”. Vprašajte sto rdečih delavskih voditeljev, vprašajte rdečkarje po raznih državah, kaj je socijalizem, pa Vam dva enako ne bosta odgovorila. Vsakemu je socijalizem nekaj drugega. Z božjo voljo, Mr. Zajc, kako naj Vaši čitatelji vedo, kaj je socijalizem, ko pa Vi sami tega ne veste in ga zato vaš list vsako leto drugače “mala.”

Pač, samo eno lahko vsakó ve in vidi, samo če ni udarjen z deveto slepoto, namreč to-le:

Kaj je socijalizem?

Socijalizem je rdeč pesek za rdeče Koritarje, katerega se lahko nasuje v delavčeve oči da je slep, da potem svoje žulje mesto v lastni žep vsipa v rdeče korito, kjer se z njimi maste razne rdeče kreature.

Pa recite, če ni res?

TO IN ONO.

Kdo se meni sedaj, ko naša barčica veselo plava skozi gorke dneve poletja, za črni premog. Zima se bo sama preskrbela s premogom in kdo ga bo prodajal bo že znal postaviti primerno ceno premogu. Toda zapomnimo si, da vse to bo prišlo na naš račun. Zaniknost gotovih ljudi v tem oziru, bo napravila marsikatero grenko nepriliko publikli.

Junjske neveste in junjski graduante so enako veseli, ko se približujejo novi dobi njihovega življenja. Dal Bog, da bi bili srečni in da bi jih življenje ne prevarilo v njih novi dobi.

Nekateri žurnalisti se jeze nad Francijo, da je pretrda v svojih zahtevah napram Nemčiji in prav milo simpatizirajo z Nemci. Prav je, da se simpatizira s človekom — toda zločinov in vnebovpijočih krivic, ki jih je Nemčija napravila Franciji, se pa med Francozi tudi ne da pozabiti čez noč! Grozovita razdejavanja, pomorjeni nedolžni otroci in njih matere po nemških razbojnikih v severni Franciji še vedno kličejo po maščevanju. Nemčija naj to škodo popravi, ki jo je tako hladnokrvno izvrševala in Francija ji bo rada odpustila!

Neki družinski oče je te dni rekel, ko bi jaz mogel biti predsednik Združenih Držav, bi bil srečen, kakor Harding. Zakaj ga vpraša njegov sosed? “Zakaj, igral bi golf in se lepo zabaval!” Mož še nima tako nemunih misli kaj? Well, mogoče pa Harding potrebuje kakega konkurenta?



ŠIFKARTE ZA VSE LINIJE!

Smo zastopniki vseh praobrodnih črt za osrednji in zapadni del Združenih Držav. Potnike odpravljamo iz Chicage in v New Yorku jih sprejme naš zastopnik, ki jim preskrbi udobna in zanesljiva prenočišča. Sedaj se lahko pošlje karto svojim domačim tudi v stari kraj.

ZA NOTARSKA DELA IN ZA POTNE LISTE

se vedno obrnite na nas, ako hočete biti v tem oziru dobro postreženi. Mi izdelujemo vsa notarska dela, kupne pogodbe za tu in stari kraj, prošnje za dobavo svojih domačih iz starega kraja, kadar potrebujete tolačca na sodnji se zglasite na našem uradu in postregli vam bomo vse kar v naši moči. Za vse pojasnila se obrnite osebno ali pa pisмено na:

LINCOLN REALTY CO.
 1901 West 22nd Street, Chicago, Ill.
 Telephone: Canal 4918.

Prepričajte se!



Da mi resnično izdelujemo najkрасnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpologo za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němėeček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.
 Phone: Canal 2534.

J. M. Dovič:

KOVAČ IN NJEGOV SIN.

POVEST.
(Dalje.)

Rezika pogleda skozi kuhinjsko okno tja čez Rožni log in debele solze se ji vdero po licih.

“Moj Bog! Kako sem jaz nesrečna!” Izjokala se je kakor otrok, mislila na levo in desno, naposled pa sklenila, da piše v mesto svoji edini sestri, naj ona prevzame Kolenčev posestvo. Same pa se je polasčala misel, da bi dala slovo domači hiši pa odšla v samostan. Toda stariše pustiti kar tako? In ali bode Ivana sprejela njeno ponudbo? Ali bo hotela iz mesta zopet na kmete? Ali bode Ivana tako skrbna za očeta in mater kakor ona?

Brez odločitve je skuhalo kosilo.

Bilo je po južini. Rupert, hlapec Kolenčev, daljni sorodnik njegov, je sedel na sodu, ležečem na dvokolesnih garah. Žvižgal je nalahkoma in brezskrbno zrl tja po travnikih. Velik vol je vlekel vodo po klancu navzgor, vprežen v ojnice. Vol je zavil okrog vogla in se ustavil pred hišo v hruškini senci. Bil je navajen, ker je že tolikokrat pripeljal vodo iz Reberce.

Pred hišo na klopi je Rezika razkladala v zavitkih spravljena razna semena.

“Rezika, ali boš sejala?”

“Posejati mislim nekaj semen po vrtu. Pa zdi se mi še malo pre zgodaj.”

“Ne bo prezgodaj, ne, saj že drevje tako brsti in videl sem včeraj v gorah že črešnjo cveteti.”

Rupert je izpregel vola, nato pa je sedel na klop poleg Rezike. Bil je zal mladenič.

“No, Rezika, kako je že kaj?”

“Tako, tako, Rupert. Kdaj bo že prišel dan, da bi mogla enkrat zopet tako veselo peti, kakor si ti ravnokar žalostno žvižgal?”

“Ali veš, katero sem žvižgal?”

“Kako bi ne vedela? Saj se mojemu srcu tako prilega.”

Rupert je umolknil. Nato je zopet zažvižgal tisto, ki pravi:

“Ko ptičica sem pevala,
sem sladke sanje sanjala;
oh, zdaj pa nikdar, nikdar več,
veselje preč je, preč ...

Rezika in Rupert sta se dobro razumela. Rupert je bil že več let pri hiši in je veljal za velikega hlapca. Zato se je Rezika v vseh gospodarskih začevah z njim posvetovala, dasi je bil Rupert bolj potreben šole, kakor Rezika. Mati se je za gospodinjstvo malo brigala zadnja leta, pa tudi Kolenec je ostajal dostikrat od doma ter se je največ mudil pri delavcih gori v gorah, kjer je že par let bukve in hraste sekal in vozil na žago. Za kmetijstvo se ni dosti menil. Le prodajal je in kupoval. Obdelovanje polja pa je prepuščal Rupertu.

“Rezika, ali bodeš še dolgo časa taka?” popraša zopet Rupert deklico in se poredno nasmeja.

“Eh, Rupert, tisto me je malo mar. Mati bi radi videli, da bi se omožila. Tudi oče bi mi ne branili. Pa —”

“Pa —” poprime Rupert, “pa — kaj je?”

“Pisati sem že mislila sestri Ivani, na ona pride domov, jaz bi pa —”

“Pa — no kam?”

Rezika se je nasmehnila, pa ni odgovorila.

“Kaj skrivaš pred mano, Rezika, saj veš, da ti dobro želim.”

“Ne upam se ti povedati. Hud boš.”

“Ali morda misliš zopet na samostan?”

Rezika zardi, pa potrdi.

“Ne vem, če bode kaj kruha iz te moke. Mislim pa, da te je to najbolj užalilo, ker Jožek ni več to, kar je bil.”

“Jožka imam rada, kakor sem ga imela, tudi ko bi bil res prišel ob pamet, kakor pravijo. Toda na Jožka ne mislim, ker veš, da stariši moji tega ne bi nikdar dovolili. Pač pa mi nekega drugega nasvetujejo, ki ga ne poznam niti jaz, niti stariši. Čmok ga menda pozna.”

Rupert skoči po koncu in nevoljen zakliče:

“Že zopet je ta Čmok vmes! Čudno je vender to, da brez tega človeka ne more nič miniti.”

Pa se zamisli, mladi Rupert, zroč v tla. Nato sede poleg Rezike, jo poboža po licih, in pravi:

POZOR!

KNJIGA “O LEPEM VEDENJU” JE ZLATA VREDNA.

Knjiga Vam pokaže, kako se morete vesti v različnih družbah, da dosežete spoštovanje in ugled.

Ker smo jih prejeli le nekaj izvodov zato pišite še danes po njo predno poide iz zaloge.

Cena \$1.00.

“AVE MARIA”,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

BENJ. EICHHOLZER

FOREST CITY, PA.

Se priporoča vsem Slovincem v Forest City in okolici pri nakupovanju razne železnine in kuhinjskega pohištva. Imamo največjo zalogo razne železnine, kuhinjskega pohištva in raznovrstnega orodja. Ker naročamo blago v veliki množini, zato smo tudi v stanu nuditi občinstvu najnižje cene pri našem blagu. Zato, kadar potrebujete razne železnine, kuhinjskega pohištva in drugih raznih stvari, pridite in izberite si tako blago v naši trgovini, kjer se lahko pomenite v vašem lastnem materinskem jeziku, z našim Mr. Joseph Kamen-om, kateri bo vam postregel po svoji najboljši moči.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovina razne železnine in pohištva

527 Main Street,

Forest City, Pa.

“Ne boj se, Rezika! Jaz bodem že zvedel zanj.”
“Nikar, Rupert! Pusti Čmoka pri miru. To je nevaren človek. Ne poznaš ga še. Četudi zna biti hudoben, toda dobrega srca je pa vendarle, za kogar je. Morda dobro misli. Poprašaj Barbo in ta ti bo več vedela povedati.”

Rezika je odšla za voglom na vrt, koder je Barba še z lopato rezala zemljo.

“Oh, Rezika, tako dolgo te ni! Mati so že prašali za te.”

Deklica se ozre in zagleda mater na klopi pred ulnjakom.

“Ali vam je hladno, mama? Pojdite rajši v hišo, da se ne prehladite. To solnce je še premalo toplo za vas.”

“Dobro mi dene, Rezika! Samo slabosti me obhajalo. Prinesi mi malo vode.”

“Ali vam prinesem tudi Marijateljkih kapljic?”

“Pa jih prinesi.”

In deklica je stekla v hišo, pa prinesla mater, vode in kapljic.

Nato je Rezika mater odpeljala v hišo.

Rupert pa je prišel s škarijami v roki na vrt. Namenil se je obrezati trte ob brajdnikih na koncu vrta.

“Vroč je, Barba, vroče, kajneda?”

“Pa še kako, Rupert! Mislim pa, da je bilo tudi tebi vroče, ko si sedel pred hišo na klopi.”

Rupert postane rdeč kakor kuhan rak, pa se zadere nad dečko:

“Molči, baba, kaj je bilo kaj napačnega?”

“Jaz nisem baba, ampak Barba.”

“Ti imaš res povsod svoj nos. Zato si tako malo prekopala.”

“No, Rupert, le potolaži se, saj razumeš šale. Prav je, da potolažiš Reziko. Ona je revica.”

“Torej si poslušala za voglom, ko sva se midva pogovarjala?”

“Ne za voglom, čemu neki? V hiši sem bila in pri odprtem oknu sem vaju gledala in poslušala.”

“No, kaj je bilo kaj posebnega? Po licih sem jo pobožal. Ali je to pregrešno?”

“Nič hudega, Rupert! Samo to mi povej, kdo neki je ta ženin Rezikin, ki ga tako skrivajo?”

“To bodeš ti boljše vedela kakor jaz, ker se s Čmokom razumeta.”

“Midva se s Čmokom toliko razumeva, kakor vidva.”

Povem ti pa, da bodem že zvedela, kako in kaj je s to stvarjo.”

“No, le pozvedi, Barba! Hvaležen ti bom za to.”

In Rupert je šel na delo.

Tiho je bilo po logu, le iz kovačnice so se čuli udarci kladiva, ki je je Čmok vrtel nad razbeljenim železom.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Zupančič, ki je pooblaščen pobirati naročnino za vse naše tri liste, oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom, ga najtopleje priporočamo in prosimo, da grejo Mr. Frank Zupančiču na roke v vseh ozirih pri njegovem delu za katoliški tisk. Pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

SLOVENSKI FANTJE V CHICAGO!

Telovadno in izobraževalno društvo “OREL”

Vas uljudno vabi v svoj krog! Če hočete imeti veliko zabave in telovadbe, pridružite se nam! “Orel” telovadi vsaki ponedeljek in vsako sredo večer v cerkveni dvorani Sv. Štefana. Pridite nas obiskat!

Silvester Hraštar, načelnik.
Ant. Bogolin, podnačelnik.

SLOVENSKA DEKLETA V CHICAGO!

Telovadno in izobraževalno in tamburaško društvo “ORLICE”

vas uljudno vabijo v svoj krog. Tu boste našle veliko zabave in razvedrila. Učimo se telovadbe in godbe! Pridite nas obiskat! Telovadbo imamo vsaki četrtek zvečer v cerkveni dvorani sejo vsaki prvi in tretji torek.

Julia Kochevar, predsednica;
Mary Kochevar, podpredsednica;
Cirila Kušar, tajnica; Ana Tomazin, blagajnica.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, najnižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

(Nadaljevanje 1. strani.)

sto, katero zavzema, kraljevo ime vlačí pred sodišče na zadovoljstvo nemških grofov, prijateljev g. Hribarja, in na sramoto cele države. To ni prva “smola”, v katero je g. Hribar spraval dvor in vlado, in zadnji čas je, da se država reši “ludih prijatelja.” (Slov. št. 119.)

Smrdljivi utrinki. Medtem ko se je vsa žurnalistika, naj bo že katerekakoli mišljenja, izčistila vsaj najbolj žaljivih oblik žaljenja verskega čustva, je “Naprej” pod svojim sedanjim duševnim vodstvom zašel v tak ton, kakršen ni danes več niti v najbolj nizko kvalificirani družbi v navadi. Tozadevne svoje duhovitosti odlaga “Naprej” pod zaglavjem “utrinki”, ki bi se morali pravilnejše zvati “odpadki.” V enem teh “utrinkov” v številki 23. maja označuje “Najprej” alkohol za Boga krščanske vere, ker da dogma o pričujočnosti sinu Božjega v svetem zakramentu pod podobami kruha in vina pomeni, da je alkohol Bog! Vsled tega, pravi, kristjani časte alkohol kot svojega Odrašenika in zaključuje to brezprimerno podlo žalitev krščanske vere s pozivom, da se ima ta zakrament vreči z naših oltarjev! — Doslovno tega bogokletnega mesta niti ne moremo navesti, ker se naš čut temu upira. Taka pisava ni samo skrajno nekvalificirana, ampak naravnost bogokletna in bi jo v vsaki civilizirani državi, n. pr. v socialistični Nemčiji, sodišče tudi kaznovalo. Ti ljudje pa bodo ob volitvah seveda trdili, da je vera privatna stvar, da oni niso proti veri, da so oni pravzaprav resnični kristjani itd. Takrat jim bo treba pomoliti pred nos te njihove odpadke.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljubljam, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za “VAŠ DENAR”!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

PO POSEBNI CENI



si sedaj lahko kupiti črevlje v naši črevljarski trgovini.

Ravnokar smo prejeli veliko svežo zalogo vsakovrstnih poletnih črevljev za može, žene, dekleta, fante in otroke. Imamo v zalogi najboljše nizke “Oxford” črevlje za može in fante vsakovrstnega tipa. Istotako za dekleta in žene se dobi v naši trgovini najboljše vsakovrstne “slippers-e.”

Posebno za Vaše dekleta in fante dobite pri nas izvrstne močne poletne takozvane

“TENNIS SHOES”, ki so narejene nalašč za poletni čas. Te prodajamo sedaj za posebno nizko ceno.

“TENNIS SHOES” prodajamo sedaj za može in odrastle fante od \$1.25 do \$3.00. Za mlade fante in dečke od \$1.25 do \$2.25.

Pridite in oglejte si našo poletno zalogo vsakovrstnih črevljev, ki smo jo pravkar prejeli. Prepričani smo, da boste zadovoljni z blagom in cenami. Pridite po črevlje v našo trgovino in videli boste, da bo to samo v Vašo korist, ker kupili si boste za Vaš denar dobre in trpežne črevlje s katerimi boste zadovoljni.

JOSEPH PERKO

SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

2101 West 22nd Street,

Chicago, Ill.